

KRIZOVÝ MANAGEMENT

ŘÍZENÍ FIRMY

1 KRIZI

YABRÁNĚNÍ
DEBAKLU

KRIZOVÁ
INTERVENCE

PSYCHOSOC. KRIZ.
POMOC

KRIZE ⇒ URČ. ČÁST KONTINUA LID.
BYTÍ.

NEVYHNUTELNÝ JEV LIDSKÉ
CIVILIZACE (PECHAR, 1992).

KRIZE ⇒ USTANOVENÍ NOVÉHO PARADIGMATU
OTEVÍRÁ SE NOVÁ ROVINA (ZÁKLAD
POKROKU).

KRIZE / ČÁST DRAMATU (VYVRCHLENÍ DĚJE,
ROZHODNÝ OBRÁT).
/ V MEDICINĚ (OKAMŽIK, KDY SE ROZHODUJE,
JDA NEMOC ZVÍTĚZÍ ČI UTOHNE,
/ V PSYCHOSOC. OBLASTI (DŮSLEDEK STŘETU
S PŘEKÁŽKOU, KT. NEJME SCHOPNÍ
VLASTNÍMI SILAMI, ČI ZA POMOCI BLÍZKÝCH VYHOD-
NOUT).

KRIZE < NEBEZPEČÍM
PŘILEŽITOSTÍ

PŘÍČINY KRIZE

PRINCIP DVOJÍ KVANTIFIKACE

VYLADĚNÍ ORGANISMU

VNĚJŠÍ
SPOUŠTEČ

VNĚJŠÍ URYCHLOVAČE (PRECIPITORY):

- ZTRÁTA OBJEKTU (SMRT, ROZCHOD, ZRAHENÍ, STUD, VYHOZENÍ ZE ŠKOL)
- ZMĚNA (ZDRAV. STAVU, ZAMĚST., LETNÍ A ZIMNÍ ČAS APOD.)
- VOLBA (.SOFILKA VOLBA').

VNITŘNÍM FAKTOREM → POCIT VINY
(ZA PŘEŽITÍ).

KRIZE → ŽIVOTNÍ SITUACE, KT. PŘEMĚNĚ
OBYKLÝ REPERTOÁR VYROVNÁ
VÁLČN STRATEGII.

KRIZE → ČÁSTO SE TÝKÁ CELEHO ROD. PR.
KRIZE / NEBEZPECÍ / PŘÍLEŽITOST

NEVLADNUTELNÁ KRIZE VEDE K RÝCH.
CHROZENÍ. TRVÁ NĚKOLIK MĚS. A TĚŽKĚ.

TYPLOGIE KRIZÍ

1. SITUAČNÍ KRIZE ⇒ UDÁLOK, KTERÁ JE
PRECIPITOVÁNA (VYVOLÁNA) NEPŘEDVÍDATELNÝM
STRESEM. JEJÍ ZÁVAŽNOST JE DÁNA SUBJKT.
VNÍMÁNÍM SITUACE A DOSTUPNOSTÍ VYVAŽU-
JÍCÍCH FAKTORŮ.

PRECIPITORY (SPOLÍTEČE, URYCHLOVACĚ) JSOU:

- STRATA ČI JEJÍ HROZBA (STRATA ZDRAVÍ,
BLÍZKÉHO ČLOVEKA, ZAMĚSTNÁNÍ, SELHÁNÍ
V ZKOUŠKY APOD.)
- ZMĚNA A JEJÍ ANTICIPACE (ROZVOD, STĚHO-
VÁNÍ, ZMĚNA ZAMĚSTNÁNÍ, ŽIVOT. STYL ..)
- VOLBA (ROZHODOVÁNÍ MEZI DVEĚMA PARTNE-
RY, O BUD. STUDIU, ZAMĚSTNÁNÍ APOD.)

2. KRIZE Z OČEKÁVANÝCH ŽIVOT. ZMĚN

(TRANZITORNÍ KRIZE) ⇒ NÁROKY RŮSTU A
ZRAŇÍ (PUBERTA, DOPĚLOST, KLIMATI.), SNÁTEK,
NAROZ. 1. DÍTĚTE, ODCHOD DO DŮCHODU...

3. KRIZE Z NÁHLÉHO TRAUMAT. STRESORU ⇒
HROUDNÉ NEŠTĚSTÍ, KATASTROFY ⇒ INTERVENCE

4. KRIZE ZRÁNÍ $\Rightarrow$ PŘI NESPLNĚNÍ VÝVOJ.
ÚKOLU $\rightarrow$ NÁHRADNÍ OPATŘENÍ (ČLOVĚK
DOROVNÁVÁ TO, CO ZAMEŠKAL VLIVEM NE-
MOCI, ROZMAYLOVÁNÍ, ZANEDBÁVÁNÍ APOD.).

5. KRIZE V KONTEXTU PSYCHOPATOLOGIE

IMPOZICE K DLŮ. CHOROBE $\Rightarrow$ ZRANITELNOST
A VYŠŠÍ PRAUDĚPODOBŇOST VZNIKU KRIZE,
NÍŽŠÍ FRUSTR. TOLERANCE.

6. AKUTNÍ (NODKLADNÉ) KRIZOVÉ STAVY,

- ALKOHOLOVÁ ČI NEALKOHOLOVÁ INTOXIKACE
- SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ
- NEKONTROLOVANÁ ZLOST ČI AGRESE
- PANICKÁ ÚZKOST
- EXTREMNÍ PSYCH. VYPĚTÍ

POSTUP: a) NÁVÁZAT S KLIENTEM KONTAKT

b) STABILIZOVAT KLIENTŮV STAV, SNÍŽIT
BEZPŘÍČINNÉ OHROŽENÍ

c) NABÍZET NÁVAZNOU PÉČI

PRVNÍ POSTUP PRO KRIZ. PRÁKOVNÍKA:

MÁTE VÍCE ČASU, NEŽ SI MYSLÍTE

ZJISTIT O.Č. CO NEJVÍCE INFORMACÍ (JE TOHO PSYCHOPEV)

TEORIE KATASTROF (Radwan Bahbouth,

KATASTROFA $\Rightarrow$ NÁHLÝ VÝVOJ. ZLOM, PRUPKÝ KVALIT. SKOK (NEČI NEOČEKÁVANÉHO, NEŽÁDOUCÍHO, NÁHODNÉHO).

RENÉ THOM $\rightarrow$ ZÁKL. TEORIE KATASTROF

KAŽDÝ NÁHLÝ PŘECHOD $\rightarrow$ VELKÝ VÝZNAM PRO ZÁKŮKOLIV VÝVOJ UDALEBŮ (KLADNÝ ČI ZAPORIVÝ).

KATASTROFA MŮŽE NASTAT TEHDY, KDYŽ JE NACHÁZÍME V BIFURKAČNÍM BODĚ (MÍSTO, KDE SE VÝVOJ ROZDVOJUJE A MY SE MŮŽEME NACHÁZET V NĚKOLIKA KVALIT. ODLIŠNÝCH BODECH ČI STAVECH (NAPŘ. BIFURK. BOD $\Rightarrow$ NA HRANĚ PROPASTI $\rightarrow$ SKLÁDÁ SE Z ŘADY BIF. BODŮ $\Rightarrow$ BIFURKAČNÍ MNOŽINA.)

ÚKOLEM TEORIE KATASTROF $\rightarrow$ NAXÍT OD NEJEDNODUŠNĚJŠÍ A NEJEFEKTIVNĚJŠÍ TVAR BIFURKAČNÍ MNOŽINY. KRIZOVÝ PRACOVNÍK BY MĚL ZNÁT NEJOBUKLEJŠÍ TYPY (TVARY) KATASTROF, MNOŽINU A UMĚT VIDĚT ZA HORIZONT BEZPŘETRŽ. SITUACE. POKUD ČLOVĚK V KRIZI NAKLTIČÍ KRIZOVÉ PRAC. NERĚTÍ SE BEZHLAVĚ DO PROPASTI, ALE ZÍTAHL STÁT NA JEJÍ HRANĚ (NADEJE PRO DALŠÍ VÝVOJ).

KRIZOVÉ SITUACE

NŽS → situace, v nichž nevystačíme s navyklym vzorcem chování (překroání přebávek).

Typy NŽS / stresové (stupňované zážitky)
- frustrující (neuspokojení potřeby)
- konfliktogenní (střet proti-
chůdných sil)

NŽS / zdroj nečádnoucíh psych. stavů
- faktor rozvoje osob.

KRIZOVÁ SITUACE → zvl. typem situace
stresové.

- velké riziko selhání
- „Co tě nezmeší, to tě porazí“

TRAUMATICKÉ UDÁLOSTI (KRIZOVÉ SITUACE)
(vyonkají se běžná lidská zkušenost)

- a) Přírodní živelné katastrofy (zemětř. s.,
oleň, záplavy)
- b) Katastrofy zpus. člověkem (válka, teror.
útok, výbuch)
- c) Katastrofické nehody (letadla nešťastí,
autonomní havárie)